

Sygn. akt III Ko 150/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2020 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący sędzia SO Tomasz Olszewski

Protokolant starszy sekretarz sądowy Magdalena Mazurkiewicz

w obecności prokuratora Jacka Kujawskiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2020r.

sprawy z wniosku pełnomocnika Z. R.

w przedmiocie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przez Z. R. wynikłą z pełnienia czynnej służby wojskowej, do której odbycia został powołany za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego

orzeka

1. na podstawie art.8a ust. 1 ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego z dnia 23 lutego 1991r. (t.j. z 25 października 2018 r. Dz. U. z 2018 r. poz. 2099) zasądza od Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim na rzecz Z. R. kwotę 30.000 (trzydzieści tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, wynikłą z pełnienia czynnej służby wojskowej, do której odbycia został powołany za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w okresie od dnia 8 listopada 1982r. do dnia 3 lutego 1983r., wraz z ustawowymi odsetkami licząc od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku;
2. oddala wniosek w pozostałej części;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy Z. R. kwotę 295,20 (dwieście dziewięćdziesiąt pięć 20/100, w tym 55,20 zł tytułem VAT) zł tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru;
4. ustala, że koszty sądowe postępowania ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz (...)	Sygnatura akt	(...)	
WNIOSKODAWCA			
Z. R.			
ZWIĘZŁE PRZEDSTAWIENIE			

ZGŁOSZONEGO ŻĄDANIA			
1.	Odszkodowanie (kwota główna)	Odsetki	
1.	-----	-----	
2.	Zadośćuczynienie (kwota główna)	Odsetki	
1.	559.795,87 zł	Odsetki ustawowe od dnia uprawomocnienia się wyroku	
3.	Inne		
1.	-----	-----	
Ustalenie faktów			
Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.1.1.	- wnioskodawca przed powołaniem na trzymiesięczne szkolenia wojskowe w związku z wykonaniem zarządzenia S. Generalnego Wojska Polskiego nr (...) z dnia 26 października 1982r. w okresie poprzedzającym wprowadzenie stanu wojennego oraz w późniejszym czasie był członkiem (...) i w ramach jej struktur prowadził działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.	Zeznania wnioskodawcy Zeznania wnioskodawcy dokument Oględziny książeczki wojskowej Oględziny książeczki wojskowej Zeznania wnioskodawcy fakt znany z urzędu Zeznania wnioskodawcy Publikacja:	k. 102 - 103 k. 102 - 103 15 - 16 k. 101 k. 101 k. 102 - 103 k. 102 - 103 k. 102 - 103

- w związku z tą działalnością został powołany do odbycia trzymiesięcznego szkolenia wojskowego rezerwy w Jednostce Wojskowej nr (...) w C.. Termin stawienia się Z. R. w jednostce wyznaczono na dzień 8 listopada (...).

- w związku z odbywaniem tych szkoleń Z. R. przebywał we wspomnianej jednostce łącznie 87 dni tj. od dnia 8 listopada 1982r. do dnia 3 lutego 1982r.

- celem powołania żołnierzy rezerwy do odbycia szkoleń wojskowych była potrzeba izolowania „elementów reakcyjnych”, w szczególności członków ówczesnej opozycji na czas spodziewanych przez komunistyczne władze protestów związanych z pierwszą rocznicą wprowadzenia stanu wojennego.

- Z. R. wraz z pozostałymi uczestnikami szkoleń został skoszarowany w drewnianym baraku przeznaczonym dla kilkunastu osób. Spano na drewnianych lub metalowych pryzach piętrowych. Barak był ogrzewany przy pomocy metalowego piecyka na węgiel, a w związku z tym, że szkolenia miały miejsce w okresie jesienno – zimowym, miejsce to pozostawało

„Wojskowe obozy internowania w Polsce w latach 1982 – 1983”, M. D.

Zeznania Z. R.

permanently niedoigrane. Po tygodniu skończył się zapas węgla, co powodowało, że żołnierze na własną rękę pozyskiwali opał z pobliskiego lasu.

- członkowie oddziału, w którym przebywał Z. R. korzystali z łaźni oddalonej od miejsca zakwaterowania o 100 m, która wyposażona była wyłącznie w zimną wodę.

- Z. R. w okresie pobytu w C. nie miał możliwości kontaktu z rodziną, ani w formie bezpośredniej, ani listownej, bądź telefonicznej. Pierwszy list wnioskodawca otrzymał po Bożym Narodzeniu. Nie miał możliwości opuszczenia miejsca zakwaterowania.

- wnioskodawca wraz z pozostałymi rezerwistami odizolowany był od innych żołnierzy stacjonujących w tej samej jednostce.

- Z. R. w ramach „szkoleń” miał obowiązek kopania transzei, rowów, które następnie trzeba było zakopywać, uczestniczenia w biegach nocnych.

- w trakcie szkoleń dwa razy w tygodniu przeprowadzane były pogadanki polityczne, które służyły próbie indoktrynacji politycznej rezerwistów. Z. R. był dwukrotnie przesłuchiwany przez funkcjonariuszy SB.

	<p>- w czasie odbywania szkoleń wojskowych Z. R. miał (...) lata, był zdrowym i sprawnym mężczyzną, był żonatym ojcem (...) dziecka. W trakcie pobytu w C. nie przechodził żadnej choroby.</p> <p>- po powrocie do domu wnioskodawcy zdarzało się lunatykować, w związku z czym zgłosił się do psychologa.</p>		
Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Fakt	Dowód	Numer karty
3.2.1.	-----	-----	-----
to ich doskonalenie ocena DOWODÓW			
Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 3.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
	Zeznania wnioskodawcy, Dowody z dokumentów przedstawionych przez pełnomocnika wnioskodawcy	Wszystkie dowody przeprowadzone na rozprawie, a wnioskowane przez pełnomocnika Z. R. sąd uznał za wiarygodne.	
Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz			

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 3.1 albo 3.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
	-----	-----	-----
PODSTAWA PRAWNA			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
1.	-----	-----	
Zwiężle o powodach podstawy prawnej			

Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna	Odsetki	
1.	Art.8a ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149 ze zmianami)		
Zwiężle o powodach podstawy prawnej			

Inne			

3.	-----		
Zwiężle o powodach podstawy prawnej			
-----	-----		
ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU W PRZEDMIOCIE ŻĄDANIA			
Zwiężle o powodach rozstrzygnięcia			
Odszkodowanie			
1.	Kwota główna	Odsetki	
1.	-----	-----	-----
Zadośćuczynienie			
2.	Kwota główna 30.000 zł	Odsetki Ustawowe, od dnia uprawomocnienia się wyroku.	
1.	Zadośćuczynienie przyznane wnioskodawcy odpowiada stopniowi cierpień i krzywd, jakie doświadczył on w związku z pobytem w jednostce wojskowej w C.. Poza kwestią jest, że wnioskodawca, oraz kilkudziesięciu jego towarzyszy niedoli doświadczyli formy bezwzględnej represji ze strony ówczesnego aparatu władzy. Celem ich		

zgrupowania w ramach trzymiesięcznych szkoleń nie było doskonalenie zdolności bojowych, lecz programowa izolacja połączona z mniej lub bardziej wyrafinowanymi formami szykan wynikających z ich działalności antysystemowej. W związku z tym sąd dostrzega, że źródłem krzywdy, jaką doświadczył Z. R. były z jednej strony – celowe i konsekwentnie realizowane przez dowództwo jednostki działania zmierzające do złamania patriotycznego ducha rezerwistów (izolowanie od innych żołnierzy, wyczerpujące i pozbawione jakiegokolwiek sensu zadania i prace, przesłuchania prowadzone przez funkcjonariuszy bezpieczeństwa, werbalne szykany, fatalne warunki sanitarno-bytowe, w jakich wnioskodawca przebywał, brak możliwości kontaktu z rodziną, obawa, której źródłem była niepewność co do czasu zakończenia szkoleń), z drugiej jednak - miarkując wysokość zadośćuczynienia, sąd miał obowiązek uwzględnić wszystkie okoliczności, które miały wpływ na rozmiar i rodzaj cierpień, jakie przypadły w udziale Z. R., w szczególności zaś to, że:

- wnioskodawca był w tym czasie osobą młodą,

	<p>w pełni sił, zdrową i gotową do ponoszenia nawet znacznych obciążeń fizycznych,</p> <p>- szkolenia wojskowe, pomimo ekstremalnych warunków, w jakich się odbywały, nie wywołały u wnioskodawcy żadnych skutków w sferze jego zdrowia,</p> <p>- obiektywny fakt, że służbę wojskową przyszło mu odbywać w okresie stanu wojennego połączonego z głęboką recesją gospodarczą, skutkującą deficytem wszelkich dóbr (może poza octem i musztardą), co sprawiało, że odbywanie służby wojskowej w tamtym czasie połączone było z ponadprzeciętnymi niedogodnościami w sferze socjalnym, żywieniowym i bytowym o ogólnym, powszechnym charakterze.</p>		
Inne			
3.	-----		
Inne ROZSTRZYGNIECIA Zawarte w WYROKU			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		

Koszty procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	<p>Zgodnie z art.13 ustawy postępowanie w przedmiocie zadośćuczynienia jest wolne od kosztów sądowych.</p> <p>Na wniosek pełnomocnika wnioskodawcy sąd przyznał Z. R. kwotę 295,20 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika z wyboru. Podstawą prawną rozstrzygnięcia był 11 punkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r., poz. 265).</p> <p>Sąd nie uwzględnił w tym zakresie wniosku pełnomocnika o zasądzenie kosztów związanych z ustanowieniem pełnomocnika w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej, bowiem nie podzielił stanowiska, by niniejszą sprawę cechowały wysoki stopień szczególowości i zawilości. Przeciwnie. Zarówno ustalenia faktyczne, jaki podstawa prawna żądania nie nastroczały jakichkolwiek trudności, czego potwierdzeniem jest</p>	

fakt, że sprawa zakończyła się na pierwszym terminie rozprawy, materiał dowodowy ograniczony został do dowodów z dokumentów zeznań jednego świadka był od początku bezsporny i niekwestionowany przez żadną ze stron.

PODPIS